

Stasė Žilvitytė-Mikeliūnienė: iš autobiografijos

Petrauskynės kaimas, kuriame 1931 metais gimiau, buvo ties Panevėžio Šv. Petro ir Povilo bažnyčios ir Pajstrio parapijų riba. Bet mes priklausėme Panevėžio parapijai. Pradinę mokyklą lankiau Piniavoje. Po to mokslas Panevėžio mergaičių gimnazijoje, Vilniaus universitete ir bibliotekininkės-bibliografės darbas Panevėžyje. Didelis dėmesys skirtas tautotyrai. 1983 m. sudariau literatūros rodyklę „Panevėžys. 1940–1980 metai.“ Dalyvavau dailės mėgėjų veikloje, 1972 metais baigiau Panevėžio vakarinę dailės mokyklą, lankiau „Spektro“ liaudies dailės studiją. 1983 m. priimta į Lietuvos tautodailininkų sąjungą. Surengta apie 30 autorinių akvarelės ir pastelės darbų parodų.

Stasė Žilvitytė-Mikeliūnienė. 1975 m.
Edvardo Koriznos nuotrauka.

Bibliotekos kraštotyros konferencijose, jubiliejiniuose minėjimuose ruošti pranešimai, bendradarbiauau miesto ir šalies spaudoje, 2004 m. paruošta „Rankraščių rinkinių rodyklė“. Išsami apžvalga apie Panevėžio kultūros istoriją 1940–1990 metais patalpinta leidinyje „Panevėžys nuo XVI amžiaus iki 1990 metų“ (2003).

Su Pajstriu ryšiai iki 1980 metų – tik epizodiški, asmeniški, dalyvaujant linksmuose ir liūdnuose giminės susibūrimuose. Intensyvesnis lankymasis Pajstryje prasidėjo 1980 metais po tėvų mirties. Jie buvo palaidoti Pajstrio kapinėse. Į visuomeninę pajstriečių veiklą įsijungiau įsikūrus kraštiečių klubui „Ažuolas“. Rimtesnė pažintis su Pajstrio kraštiečiais įvyko vykusiame skulptoriaus Juozo Zikaro 110-osioms gimimo metinėms organizuotame tarptautiniame dailininkų plenaryje. Dalyvavau jame sukurtų darbų parodoje Pajstryje ir Panevėžio dailės galerijoje. Kraštiečių iniciatyva, remiant J. Zikaro marčiais Aldonai Zikarienei, prisidėjau prie du kartus perdengiamo J. Zikaro gimtojo namelio stogo, namelio remonto, talkose tvarkyta sodybos aplinka. Artimai bendradarbiauju su Bibliotekos, Kultūros centro, Mokyklos darbuotojais.

Nuo 1998 metų esu kraštiečių klubo „Ažuolas“ valdybos narė. 1999 metais pradėtas leisti laikraštis „Pajstrietis“. Tenka jį sudaryti, redaguoti ir rūpintis leidyba.

Veikli Pajstrio bendruomenė, jos pirmininkas Rimantas Pranys. Daug idėjų ir planų numato kraštiečių klubo prezidentas Petras Knizikevičius. Pajstrio bendruomenė, kultūros įstaigos, mokykla, bažnyčia organizuoja pavasario švaros talkas, konferencijas, susirinkimus ir minėjimus, kuriuose neįmanoma nedalyvauti, jei esi Pajstrio krašto patriotas, istorijos atminties saugotojas ir skleidėjas.